

Т.М. Зевченко, Н.Т. Дудик
Уманський державний
педагогічний університет
імені Павла Тичини

ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ НАВЧАЛЬНОГО СПІЛКУВАННЯ У СТУДЕНТІВ - МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Неможливо готувати кваліфікованих фахівців, які здатні здійснювати міжкультурне спілкування і навчання іноземної мови інших, без ґрунтовних знань граматики мови, яка вивчається.

Питання викладання граматики висвітлено в роботах таких відомих науковців як Л.М. Черноватий, Т.О. Стеченко, Д.А. Руснак, Л.К. Бободжанова, Н.Д. Гальскова, Ю.В. Машкіна, Є.І. Пассов, Ю.А. Ситнов, Н.К. Склярєнко та ін.

Методисти зазначають, що студенти – практиканти – майбутні вчителі вільно користуються граматичними засобами іноземної мови в стандартній ситуації на уроці (розмова з черговим, фонетична зарядка, повідомлення домашнього завдання, запитання по картинці і т.д.), але доволі часто допускають граматичні помилки, запізнюються з мовною реакцією або переходять на рідну мову, коли виникають нестандартні ситуації і нові комунікативні задачі.

Традиційно граматичні навички формуються ізольовано від діяльності іншомовного спілкування, в якій вони повинні функціонувати. Необхідно наблизити умови навчальної діяльності студентів з набуття граматичних навичок до природних умов іншомовної комунікації, тобто до умов, які забезпечують включення у спілкування всіх сторін особистості студента: мотиваційно-спонукальних, емоційно-вольових, інтелектуальних, світогляду, інтересів, що проявляється у високому рівні розумової, емоційної і мовленнєвої діяльності. Рівень мотивації тих, хто навчається, є важливим

фактором для організації іншомовного спілкування. Якщо мовленнєві дії мовця є вмотивованими, він краще розуміє матеріал, продуктивніше його запам'ятовує, активніше здійснює спілкування. Слід створити такі умови в навчальному процесі, при яких залучення студентів до спілкування буде здійснюватися поступово зі збільшенням психологічного і лінгвістичного навантаження.

В процесі формування іншомовної граматичної компетентності не варто надавати студентам декларативних знань, а слід спонукати їх до активного виведення знань, до самостійних висновків, умовиводів та узагальнень, стимулюючи при цьому їхню пізнавальну активність, використовуючи процедурні знання, які мають форму інструкцій та коментарів. Набуті та засвоєні граматичні знання є передумовою ефективного оволодіння граматичними навичками.

Граматичні знання майбутнього вчителя іноземної мови це не лише граматичні правила, але й способи дії з відповідними граматичними формами. Граматичний матеріал може пред'являтися студентам різними схемами. Важливо при цьому, щоб вони самі за допомогою логічних ментальних операцій виводили правила. В результаті процесів здобуття знань і вправляння у студентів утворюється концептуальна система, вони озброюються граматичними знаннями, у них формуються мовленнєві граматичні навички. Граматичні знання і граматичні навички складають мовну граматичну компетентність, що має сформуватися у студентів як невід'ємний складник комунікативної компетентності.

Література

1. Вовк О.І. Організація і презентація граматичного матеріалу в інтенсивному навчанні студентів-філологів спілкування англійською мовою / О.І. Вовк // Іноземні мови. – 2005. - № 1. – С. 36-39.
2. Гордєєва А.Й. Способи мотивації комунікативної діяльності майбутніх філологів у процесі формування англомовної граматичної компетентності / А.Й. Гордєєва // Іноземні мови. – 2011. - № 2. – С. 16-21.

3. Майєр Н.В. Методична субкомпетентність майбутнього викладача французької мови з формування професійно орієнтованої граматичної компетентності / Н.В. Майєр // Іноземні мови. – 2015. - № 1. – С. 28-36